

[Ministeren før offentlige arbejder.]

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed indstille forslaget til velvillig behandling.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til og udligning mellem kommunerne.*

Forslaget må ses i sammenhæng med det af ministeren for offentlige arbejder fremsatte forslag til lov om offentlige veje, hvorefter den hidtidige automatiske refusion af de kommunale vejudgifter foreslås ophævet samtidig med indførelsen af en ændret kompetencefordeling på vejområdet. Ved bortfaldet af de meget betydelige vejrefusionsbeløb opstår der navnlig af udligningsmæssige grunde behov for at yde kommuner og amtskommuner en særlig kompensation, og regeringen indledte derfor i efteråret 1970 forhandlinger med de kommunale organisationer herom. Der var almindelig enighed om det ønskelige i at søge indført et generelt tilskudssystem, som på objektivt grundlag skulle tage sigte på at udjævne forskellene i kommunernes udgiftsbehov.

De hidtil gennemførte generelle udligningsforanstaltninger — det amtskommunale skattegrundlagstilskud og den kommunale udligningsordning — har navnlig været rettet mod den væsentligste årsag til ulighederne i de kommunale beskatningsniveauer, nemlig de uensartede beskatningsgrundlag. Det har dog hele tiden været anset for ønskeligt, om forskellene i de kommunale udgiftsbehov på en eller anden måde kunne inddrages i byrdefordelingsovervejelserne. Dette har i øvrigt også været fremhævet såvel af den socialdemokratiske folketingsgruppe som af Kommunernes Landsforening sidste år under behandlingen af loven om kommunal udligning.

Forhandlingerne med de kommunale organisationer resulterede i et samarbejde på teknisk plan mellem de kommunale organisationers sekretariater og sekretariatet for

regeringens byrdefordelingsudvalg med det formål at søge opstillet et forslag til tilskud til kommunerne efter objektive udgiftskriterier.

Ud over at virke som kompensation for vejrefusionens ophævelse skulle tilskuddet endvidere være anvendeligt ved fremtidige omlægninger af byrde- og opgavefordelingen på andre områder og således på længere sigt medvirke til en økonomisk ligestilling af kommunerne og en bedre harmoni mellem den administrative kompetence og det økonomiske ansvar ved varetagelsen af de kommunale opgaver.

Med det forslag, der her fremsættes, og som er resultatet af det nævnte samarbejde med de kommunale organisationers sekretariater, vil der være taget endnu et væsentligt skridt henimod realiseringen af målsætningen for byrdefordelingsreformen.

Til kommunerne foreslås indført et tilskud udmålt efter objektive kriterier for de kommunale udgiftsbehov. De objektive kriterier, der anvendes, er folketallet, befolkningens inddeling i forskellige aldersgrupper (0-6 år, 7-16 år samt 65 år og derover) samt vejlængde og areal. For hver enkelt kommune udfindes et udgiftsbehovstal, der er summen af kommunens andele af de objektive kriterier opgjort på landsbasis. De enkelte kriterier er endvidere tillagt en indbyrdes vægt, som er beregnet på basis af fordelingen af de totale kommunale udgifter. Ved denne opgørelsesmåde er det muligt at fordele et hvilket som helst beløb mellem kommunerne.

Kommunernes Landsforening har tiltrådt princippet bag det udformede tilskud, men har ment, at der burde lægges noget større vægt på de kriterier — vejlængde og areal — som specielt er udtryk for de kommunale udgifter til vejformål. I forhold til virkningerne er der dog kun tale om meget små forskelle mellem landsforeningens synspunkter og det foreslåede tilskud.

Tilskuddets størrelse foreslås fastsat for en treårig periode med tilslutning fra folketingets finansudvalg. Når der ikke foreslås